Otto Schneid,
Papers

Report on Excavations by
Prof. E.L. Sukenik

Digitized by the Internet Archive
in 2014

https://archive.org/details/ottoschneid62_49

ציון ראשון של מצב המחקר, [illegible]

מן שאלות החלק הדסקריפטיבי.

הספרות של חפירות דורא אירופוס בכלל ושל בית הכנסת וציוריו בפרט (מלבד הספרות המונוגראפית של יתר חלקי דורא (ד.א)) רשימה כוללת עד כה 54 ספרים ומאמרים.

יסוד לכל עבוד נכון יכול להיות תאור נאמן הלכה ולציורים אפשר להגיע אך ורק בפני האוריגינלים. מתוך הסבות הידועות אין זה עדיין אפשרי. אולם גם על רוב הרפרודוקציות הנמצאות כעת במוסדות המדעיים בירושלים, אי-אפשר לסמוך במדה מספקת. ידיעת החמר, שהתנאים האלה איפשרו להשיגה, אינה, איפוא, אלא חסית ויגבן מאד, מסתמכת בפני האוריגינלים ואפילו בפני רפרודוקציות נאמנות בהחלט תלויה על המסקנות הראשונות.

על אף הזכות הנחשב כבר לנים אחדות יש עוד שאלות יסודיות [illegible] בלא שנפתרו אף מסגרת החלק הדסקריפטיבי.

לסדרת המחלות ראשית כל הבינה אין עדיין הסכם בין חוקרי הספרות הנ"ל, ודאי הוא, שאין לסדרת עקביות גמורה ורק רובם ולא כולם נמשכים בסדר הזקרי מימין לשמאל. ההלניסטית-הרומית נוגעת את אומנותה בצמחה במחלות בניתנים "לקריאה" הפוכה. גם עקרון האזורים בפלוג הקירות איננו המכריע לבדו. אדרבה, את כל המרכב של קיר המזרח אי-אפשר להבין בדרך du Mesnil du Buisson, המפריד את חלקיו, על מנת לסדר אותם לתוך שיטת האזורים. אלא רק עם R. אפשר להבין את המרכב כולו כיחידה שלמה. ואליה שייכות בלי ספק גם ארבע הדמויות המונומנטליות. היחידה המרכזית מרכבת, איפוא, כדלקמן:

א) ציורי בשטח שטוח הקשת העגולה של שער ארון הקודש (לפי מספרי
du Mesnil מס' 1), ו[illegible] ב) מן [illegible] הנראים מעל
השטח הזה דוקא באזור השני מלמעלה (du Mesnil מס' 10 ומס' 2),
[illegible] ג) מן המחלה [illegible] לב' (מס' 6), 3) מן תמונת
האיש העומד מס' 5, ה) מן תמונת [illegible] ו) מן תמונת מס' 7,
ז) מן תמונות אנשים עומדים קודמים מס' 5, 7, 19, 11.
מן המס' 10 (2), 6 אין זה כה תאור מדויק. של היחס בין הכרם
או הגפן ובין [illegible] האריות ושריגי [illegible] אחרים לא צורך דברור.
[illegible] צריך גם לברר, אם המחלקת של [illegible] אורקיוס
[illegible] ושל שתי ברכות יעקב הקדימו את
החבור הבקורתי של הגפן או את נוספי שלו. כן מן הראוי הוא
למסור את המספר המדויק של אשכלות הגפן ולא להסתפק בהגדרה
כללית, [illegible] שענפי הגפן [illegible] נושאות [illegible] אם מספר
ענפים 15, היינו בטוחים לכול ליחס את הסמל הזה
לעץ החיים; הלא החבור מזכיר את פסוק משלי ג', ט"ז-י"ח:
ארך ימים בימינה (יעקב) בשמאלה עשר וכבוד (313)... עץ חיים היא
למחזיקים בה ותמכיה מאשר." ורוח האידיליה שבחבור [illegible] אולי את [illegible]
דברי הפסוק ט"ז: דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.
אשר לתאורים [illegible] ארבע דמויות האנשים העומדים, המקיפים
את המרכז, לא יתכן לתאר את אותו הדבר פעם כ"ניצחון" (מרוקע) ופעם רק
"כשטח מוגבל בשני קוים זקופים". כי רק של [illegible] כזאת
בה נחות [illegible] אפשר לקסס את [illegible], שהאיש המצויר הוא [illegible].
גם את הבנת המחזות של יציאת מצרים (מס' 4) יש תאור יותר מדויק, למשל של
החלק הראשון מימין: הבכורים [illegible] הנופלים
מלמעלה [illegible] עיגולים ריקים בתמונה לא [illegible] ללא [illegible],

מתארים

כשאנו ~~[illegible]~~ את ההופעה [illegible] בקרב. כי אם של המן נאמר (במדבר י"א, ז'):

״...ועינו כעין הבדלח״; וזאת מסמנת בודאי ~~[illegible]~~ חמר לבן. ~~[illegible]~~ בפרט הלה

מסתברת התמונה באופן טבעי: העמוד השחור והאדום של העץ והאש, ~~([illegible])~~ (שנקראים נשמר יכין ובעז)

מופיעים בפתח הראשון; ואין הברד נופל עליהם, אלא המן נופל ~~[illegible]~~

מאחוריהם; והבנין המשמאל את מצרים, את ק"ת עבדים עם שדי הפרעה

ומעליו פסילי האלילים, מהוה את הרקע. התמונה הזאת, ~~[illegible]~~ מאד קרובה לכוון

האופי באמנות היהודית, מסבאת להפריע את המעלים שיתפתחו באחזות

הבאים ~~[illegible]~~ אבל לצמות לאוקרטיורה.

ואת היחס בינה ובין עם [illegible], ולתקנה את

א) לסמן את לוחות הברזל ~~[illegible]~~ [illegible]

שני יסודות אלה: עמוד ופירמידה והסמלים הללו אספקטים לרמוז של היציאה ועל הנסיעה דרך המדבר.